

Put prema otvorenom repozitoriju doktorskih disertacija kako prevladati neusklađenost propisa

Ivana Dorotić Malič, Sanja Kosić, Branka Turk
Sveučilišna knjižnica Rijeka

UVOD

Sveučilišna knjižnica Rijeka izgrađuje digitalnu zbirku doktorskih disertacija obranjenih na Sveučilištu u Rijeci. Disertacije obranjene od 1974. do 2015. godine pohranjene su u institucijskom repozitoriju Sveučilišne knjižnice dok se disertacije obranjene nakon 2015. godine pohranjuju u institucijski repozitorij sastavnice Sveučilišta na kojoj je rad obranjen. Cjelovita zbirka vidljiva je u repozitoriju Sveučilišta u Rijeci.

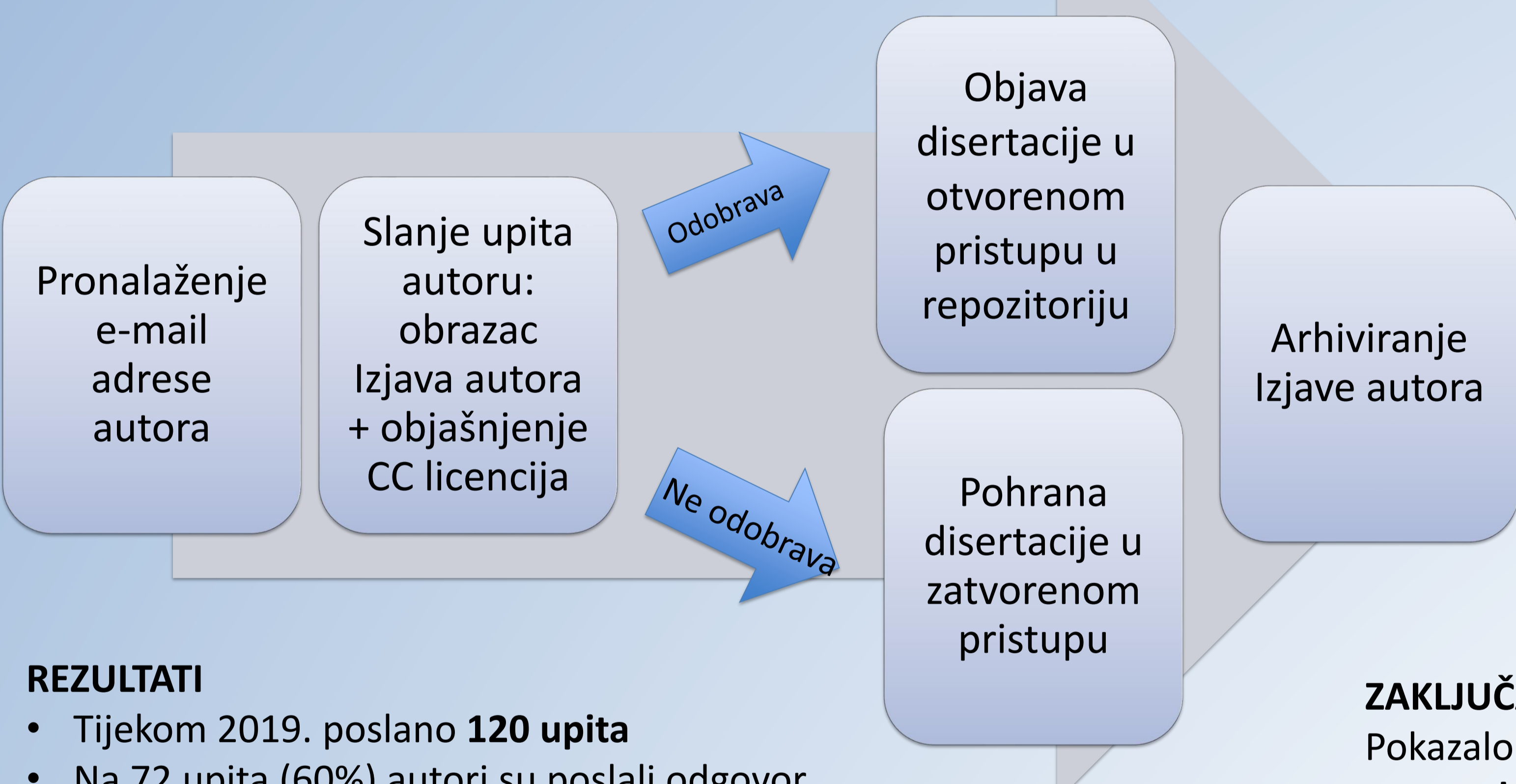
CILJEVI

Iako je prema *Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* rad potrebno „...objaviti na javnoj internetskoj bazi doktorskih disertacija...“, zbog neusklađenosti sa *Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima*, cjeloviti rad nije moguće objaviti u otvorenom pristupu bez suglasnosti autora. Krajem 2018. godine **94%** doktorskih disertacija pohranjenih u repozitoriju Sveučilišne knjižnice Rijeka bilo je **zatvoreno** za pristup cjelovitom tekstu.

Cilj projekta je **objava doktorskih disertacija u otvorenom pristupu**.

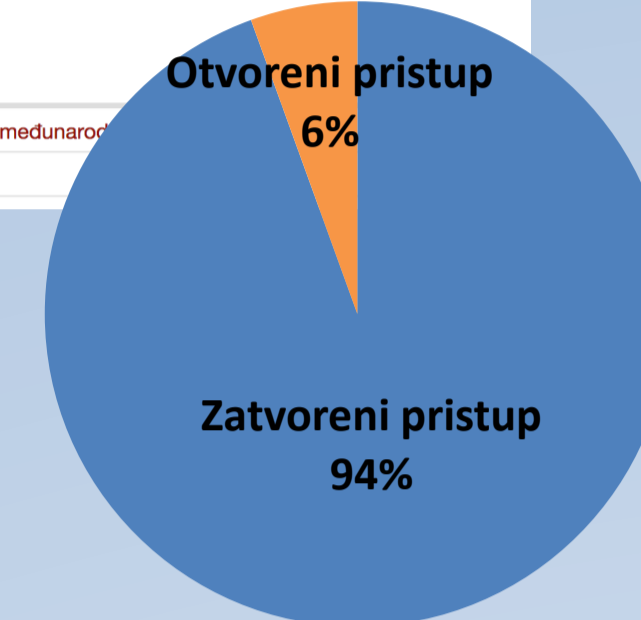
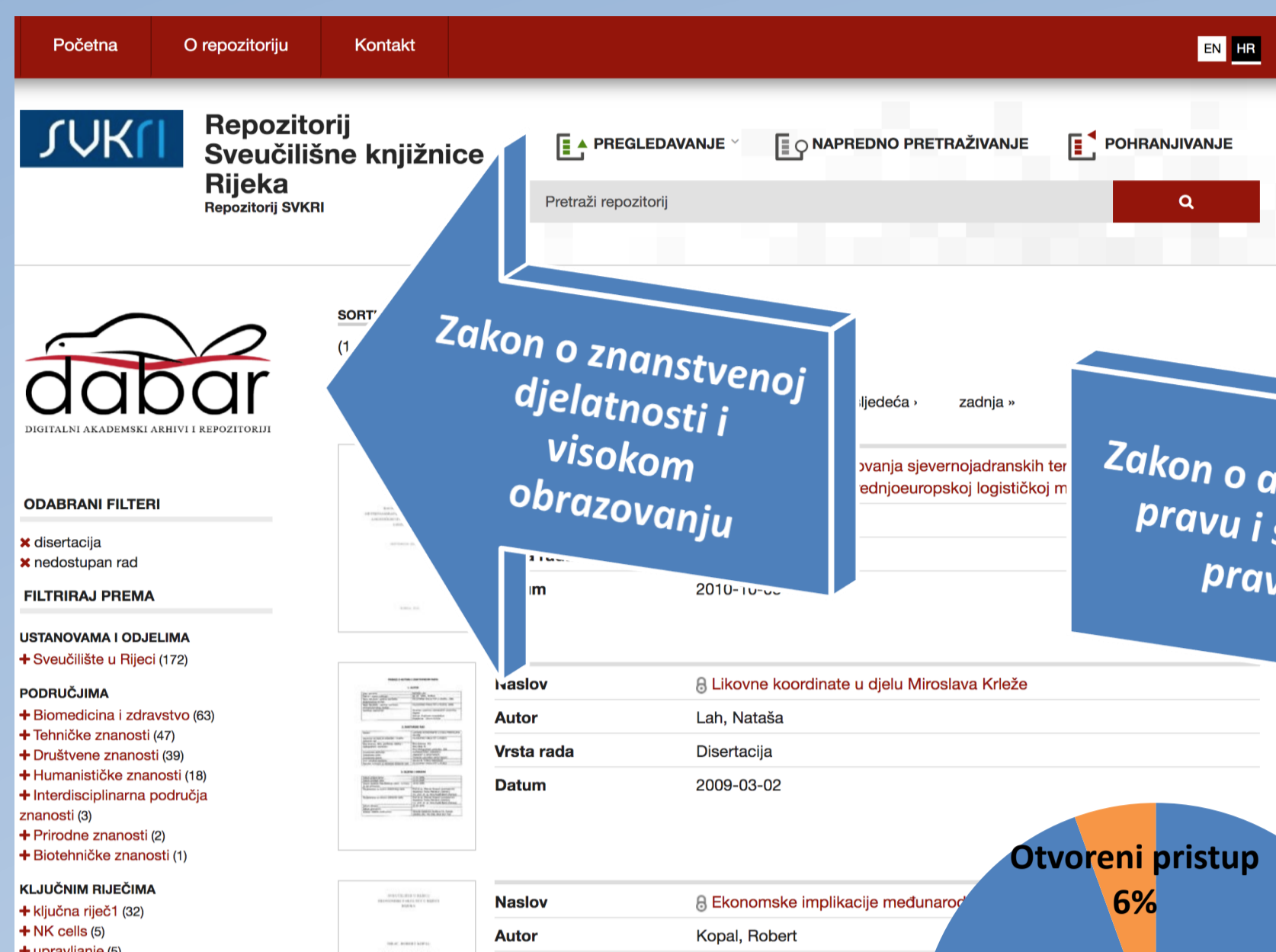
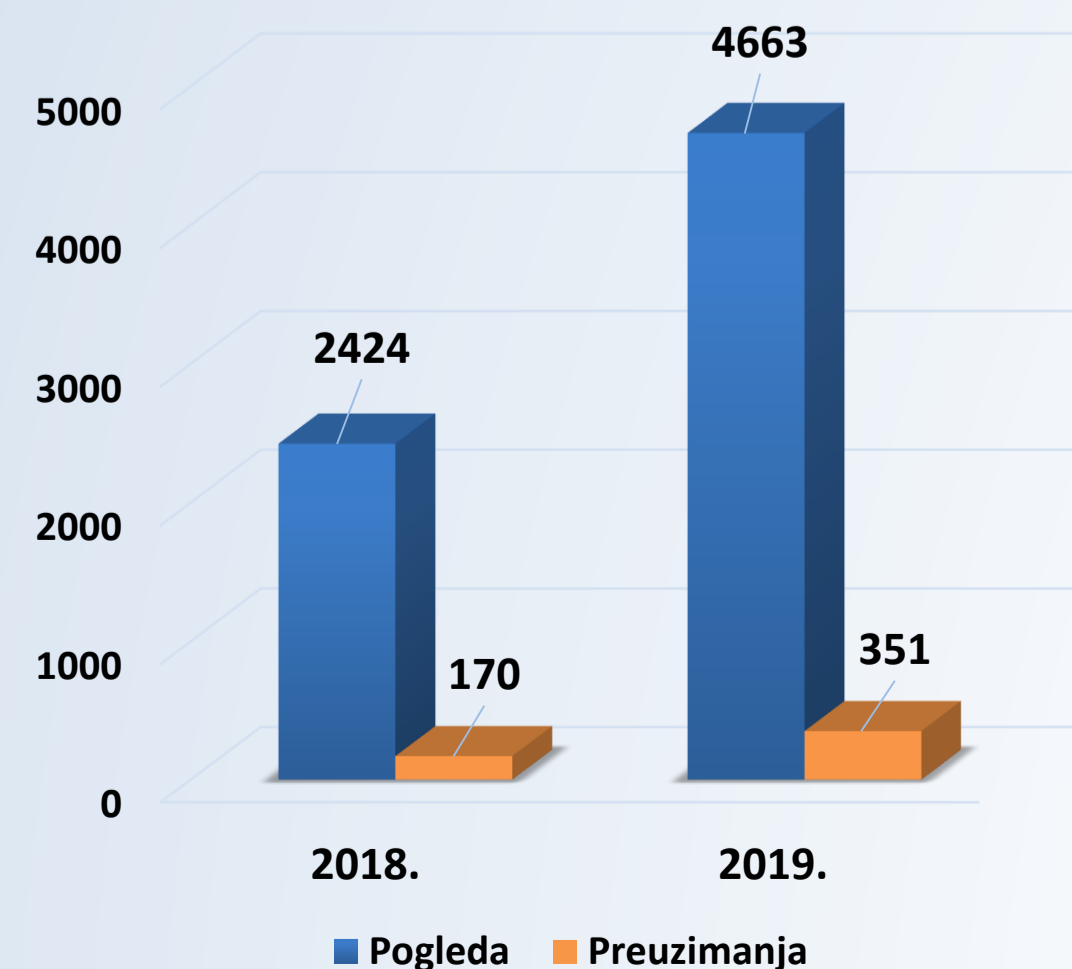
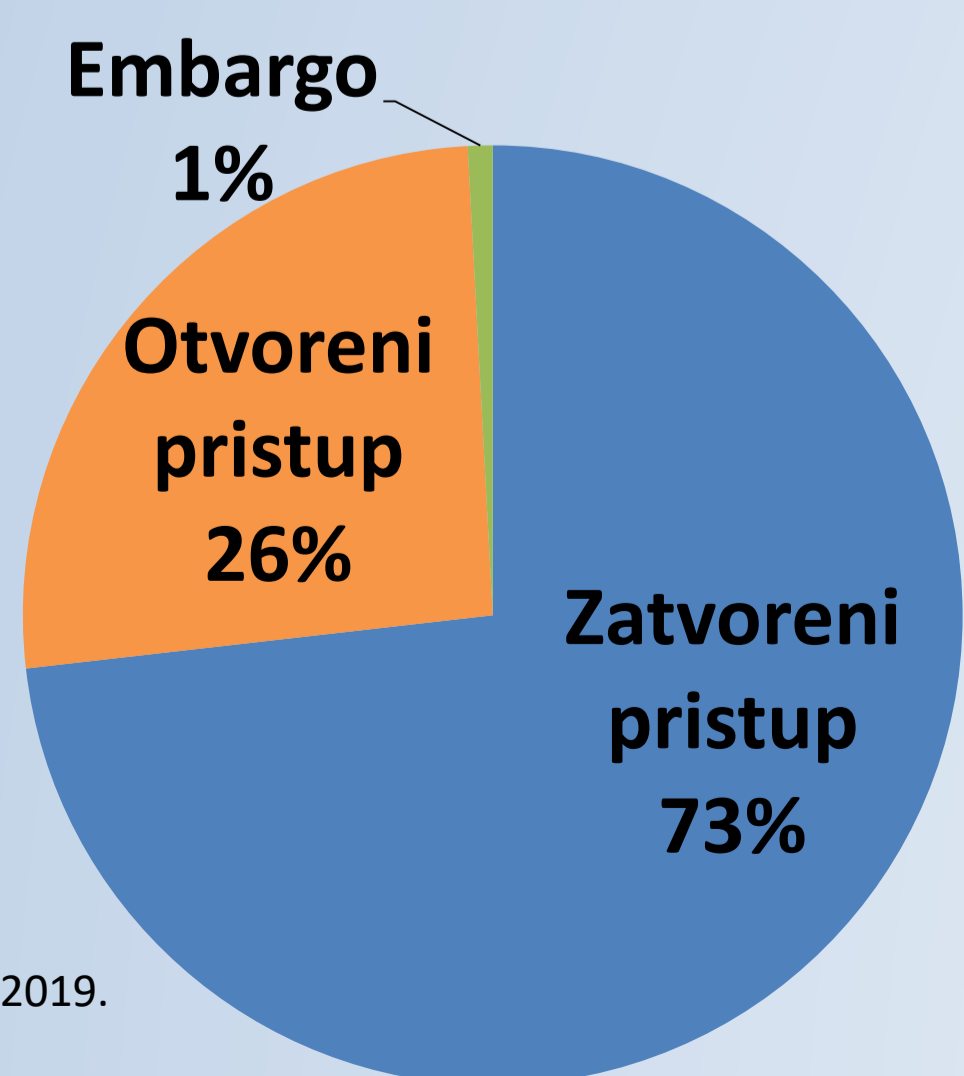
METODOLOGIJA

Iz tog se razloga krenulo u **sustavno slanje upita autorima** te prikupljanje suglasnosti za objavu disertacija u otvorenom pristupu. U tu svrhu pripremljen je obrazac koji je usklađen s *Općom uredbom o zaštiti podataka 2016/679 ili GDPR, odnosno hrvatskim Zakonom o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka*.

REZULTATI

- Tijekom 2019. poslano **120 upita**
- Na 72 upita (60%) autori su poslali odgovor
- U **76%** odgovorenih upita autor **daje dozvolu** za objavu disertacije u otvorenom pristupu
- Krajem 2019. godine u repozitoriju SVKRI **26% disertacija u otvorenom pristupu**
- Povećanje** broja doktorskih disertacija u otvorenom pristupu za **50 naslova** (550 %) tijekom 2019. u odnosu na 2018.
- Udvostručen** broj pregleda i preuzimanja disertacija

Stanje na 31.12.2018.

[ime i prezime autora]
OIB: _____
Tel.: _____

[mjesto i datum]

IZJAVA AUTORA O ODOBRENJU ZA OBJAVU DOKTORSKOG RADA

A/ Izjavljujem da kao autor doktorskog rada

[upisati naslov, podnaslov¹, godina izdanja]
sastavnici Sveučilišta u Rijeci, Sveučilišnoj knjižnici Rijeka

- dozvoljavam
- ne dozvoljavam

da ga trajno javno objavi i besplatno ići dostupnim u cjelovitom tekstu u mrežnom digitalnom repozitoriju Sveučilišne knjižnice Rijeka.
[Autor koji je zaokružio redni broj 2 uz prethodni odgovor, ne odgovara na daljnja pitanja, već samo potpisuje izjavu]

Dozvoljavam pristup navedenom djelu:

- Otvoreni pristup svima
- Otvoreni pristup svima nakon _____ (upisati datum)

B/ U svrhu podržavanja otvorenog repozitorija doktorskim radovima trajno objavljenim u javno dostupnom digitalnom repozitoriju Sveučilišne knjižnice Rijeka, ovom izjavom dajem pravo iskorištavanja mog doktorskog rada kao autorskog djela pod uvjetima *Creative Commons* licencije, prema opisu dostupnom na: <http://creativecommons.org/licenses/>

[zaokružiti redni broj jednog od ponuđenih odgovora, a zatim jedno od ponuđenih slova uz pojedine varijante odobranog odgovora]:

a)	CC BY	Imenovanje
b)	CC BY-SA	Imenovanje-Dijeli pod istim uvjetima
c)	CC BY-ND	Imenovanje-Bez prerada
d)	CC BY-NC	Imenovanje-Nekomercijalno
e)	CC BY-NC-SA	Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima
f)	CC BY-NC-ND	Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada

Autor:

[potpis]

¹ Osobni podaci o autoru služe za vođenje internih evidencija Knjižnice i povjerljive su naravi sukladno Općoj uredbi (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka, Zakonu o provedbi opće uredbе o zaštiti osobnih podataka odnosno drugim nacionalnim zakonom temeljenom na predmetnoj Uredbi uz primjenu odgovarajućih tehničkih i sigurnosnih mjera zaštite osobnih podataka od neovlaštenog pristupa, zlouporabe, otkrivanja, gubitka ili uništenja.
² Kao podnaslov obvezno se upisuje formulacija: doktorski rad

Obrazac Izjava autora

ZAKLJUČAK

Pokazalo se da **ovakav pristup daje izvrsne rezultate**, jer većina autora **dozvoli objavu** disertacije u otvorenom pristupu što zahvaljujući interoperabilnosti repozitorija u sustavu Dabar te diseminaciji metapodataka u druge sustave **pridonosi većoj vidljivosti** autora, rada i samog Sveučilišta.

